

**O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI
OLIV TA'LIM, FAN VA INNOVATSIYALAR VAZIRLIGI**

NAVOIY DAVLAT PEDAGOGIKA INSTITUTI

“TASDIQLAYMAN”

**Navoiy davlat pedagogika instituti
rektori**

B.B.Sobirov

2023 yil

**KASBIY (IJODIY) IMTIHON DASTURI VA
BAHOLASH MEZONI**

**“Ijrochilik mahorati (cholg‘uchilik va xonandalik”,
“Musiqqa nazariyasi va solfejio” fanlari**

**60111300 - “Musiqqa ta’limi”
bakalavriat ta’lim yo‘nalishining barcha shakllari uchun**

Dastur Navoiy davlat pedagogika instituti O'quv-uslubiy Kengashida ko'rib chiqilgan va ma'qullangan. (2023 yil _____dagi _____-sonli majlis bayoni).

Tuzuvchilar: NavDPI "Musiqqa ta'limi" kafedrası mudiri,
dotsent v.b B.N.Umurzakov

NavDPI "Musiqqa ta'limi" kafedrası
dotsent v.b O.A.Xayitov

Taqrizchilar: NavDPI "Musiqqa ta'limi" kafedrası
professori O.O.Fayziyev

NavDPI "Musiqqa ta'limi" kafedrası
professori S.B.Saidiy

I. Kirish

60111300 - Musiqa ta'limi ta'lim yo'nalishi bo'yicha kasbiy (ijodiy) imtihon dasturi o'rta maxsus va kasb-hunar kollejlari, bolalar musiqa va san'at maktablari hamda umumiy o'rta ta'lim maktablarining "Musiqa madaniyati" fani dasturi asosida tuzilgan bo'lib, bakalavr darajasini olish uchun O'zbekiston Respublikasi pedagogik oliy ta'lim muassasalari abituriyentlar uchun mo'ljallangan.

Ushbu dastur cholg'u ijrochiligi va xonandalik mahorati, musiqa nazariyasi va solfedjio fanlari bo'yicha abituriyentlarning musiqiy ta'lim sohasida nazariy va amaliy bilimlarini aniqlash maqsadida o'tkaziladi.

II. Ijodiy imtihonlarning maqsad va vazifalari

60111300 - Musiqa ta'limi ta'lim yo'nalishida bo'lajak musiqa o'qituvchilarini tayyorlash bo'yicha kasbiy (ijodiy) imtihonlar abituriyentlarning shu sohaga bo'lgan qiziqishi, bilim darajasi va kelajakda musiqa ta'limi sohasi kasbida faoliyat yuritish kompetensiyalarini belgilash maqsadida ishlab chiqilgan.

Mazkur ijodiy imtihonlarni o'tkazishning asosiy vazifasi abituriyentlarning boshlang'ich musiqa savodi, biror bir cholg'u asbobida ijro eta olish ko'nimasini, xonandalik mahoratini aniqlash, musiqa asarlari namunalarini bilish, o'zbek va chet el ijodkorlari faoliyati, musiqa ijrochiligi, vokal, xor, an'anaviy xonandalik mahoratini, ansambl, orkestr, bastakorlar va kompozitorlar ijodini, mashhur sozanda va xonandalar ijodiy faoliyatini, musiqiy atama va iboralarni, musiqa janrlari, musiqada zamonaviylik va an'anaviylik tendensiyalarini, zamonaviy musiqa, milliy estrada musiqasi va uning ijrochilari kabi mavzular asosida milliy musiqa madaniyatimizni o'zlashtirganlik darajasini aniqlashni va baholashni nazarda tutadi.

Bunda cholg'u ijrochiligi bo'yicha bo'yicha biror bir cholg'u asbobida o'zbek yoki chet el musiqa asarlarini ijro eta olish ko'nikmasini egallaganlik darajasi; ijro etayotgan musiqa asarini toza, sof hamda dinamik, temp va ritmik jihatdan aniq va to'g'ri ijro etishi; musiqa cholg'usini chuqur his eta olishi; ritm, garmonik ohanglarni ijro etishda barmoq harakatlarini to'g'ri bajarishi; ijro etayotgan asarning muallifi, cholg'u asbobi turi, nomi, tarixi haqida hamda milliy cholg'ular to'g'risida aniq ma'lumotlarga egaligi;

xonandalik bo'yicha xonandalik janrlari; ijro etayotgan asarning nomi, muallifi, janri xususida batafsil ma'lumotlarga ega ekanligi; ijroda sof intonatsion qoidalarga to'la amal qilishi, tonallikni ushlay olish ko'nikmasiga egaligi; tajribasi, ovoz, nafas va ularni ishlata olish mahorati, bu borada orttirgan tajribasi; vokal, xor, estrada, an'anaviy xonandalik asarlarini ijro eta olish mahorati, yo'llari, maktabi, tajribalari haqida bilimlarga egaligi; bastakor, kompozitorlar va ularning faoliyati, ular ijodida yuzaga kelgan musiqiy asarlarni bilishi;

musiqa nazariyasi va solfedjio bo'yicha musiqiy tizim, tovush, nota yozuvi qonun-qoidalari, metr, ritm, temp, lad, tonallik, tonalliklar kvarta-kvinta doirasi, turli xil major va minor gammalar, xalq ladhari, interval, akkord, alteratsiya, xromatizm, tonalliklar pog'onadoshligi, modulyatsiya va og'ishma, transpozitsiya,

kuy, musiqa bezaklari xususida nazariy bilimlar; bir ovozli kuylarni, tovushdan va tonallikda major, minor hamda xalq ladlari tovushqatorlarini, xromatik gamma, turli xil interval va akkordlarni yechilishlari bilan yozma ravishda va fortepianoda tuzib sof intonatsiyada kuylash, musiqa elementlarini tinglab aniqlash ko'nikmalar talab etiladi.

Shular bilan bir qatorda ijodiy imtihonda abituriyentlar, avvalo, musiqa san'atining inson hayotida tutgan o'rni va ahamiyati, yoshlarni aqliy, axloqiy, jismoniy va ma'naviy kamol topishidagi roli; milliy ong, milliy tafakkur, milliy g'urur, Vatanni sevish uni ardoqlash hislarini shakllantirishdagi ahamiyati haqida aniq tushunchaga ega bo'lishlari; musiqa san'ati vositasida milliy g'oyani o'quvchi-yoshlar qalbiga singdirib borish yo'llarini tasavvur qila olishlari; Respublikamizning mustaqillik yillarida O'zbekistonda san'at va musiqiy ta'limni yuksak rivoj topganligi haqida asosli va mantiqli fikr-mulohaza yurita olishlari talab etiladi.

III. Abiturientning bilimiga qo'yiladigan talablar

Abituriyent cholg'u ijrochiligi va xonandalik mahoratini egallagan bo'lishi, uni namoyish eta olishi hamda musiqiy-nazariy bilimlarni hamda atama va tushunchalarni bilishi, musiqa elementlarini kuylash va tinglab aniqlab berishi, notaga qarab kuylab berishi lozim.

IV. Ijodiy imtihon o'tkazish tartibi

Kasbiy ijodiy imtixon ikkita fan doirsida o'tkaziladi, har bir fan bo'yicha abituriyent bilimi va ijodiy mahoratiga alohida ball qo'yiladi. To'plagan ball natijalari umumlashtiriladi va ballar ketma-ketligida qabul komissiyasiga taqdim etiladi.

Cholg'u ijrochiligi va xonandalik mahorati bo'yicha ijro etilgan asarlar ro'yxati (repertuar), abituriyent tomonidan yozma tarzda imzolangan xolda ijodiy imtihon komissiya raisiga topshiriladi.

Musiqa nazariyasi va solfedjio bo'yicha egallagan nazariy bilimlari yozma ish, diktant, tinglab kuylash, tinglab chalib berish, tinglab aniqlash kabi qator topshiriqlar asosida aniqlanadi.

Kasbiy (ijodiy) kirish imtihonlarning umumiy bali – **156** ballni tashkil etadi.

1. Ijrochilik mahorati (cholg'u ijrochilik va xonandalik) uchun – **93 ballgacha;**

2. Musiqa nazariyasi va solfejio uchun – **63 ballgacha.**

Ijrochilik mahorati (cholg'u ijrochilik va xonandalik). Musiqa nazariyasi va solfejio bo'yicha kasbiy (ijodiy) imtihon uchun jami bir soat (60 daqiqa) vaqt ajratiladi.

V. Kasbiy (ijodiy) imtihon mazmuni

V. 1.1. Ijrochilik mahorati (cholg'uchilik va xonandalik)

a) baholash mezonlari

Ushbu imtihonda abituriyentdan musiqa asarining mazmuni, shakli, xarakteri va ijroviy murakkabligi bo'yicha turlicha bo'lgan uchta musiqa asarini ijro etishi talab etiladi. Shuningdek, qo'shimcha tarzida O'zbekiston Respublikasi Davlat Madhiyasi kuyini chalib, kuylab berishi, O'zbekistonning mashhur kompozitorlari va taniqli bastakor-sozandalarini bilishi, mustaqillik yillarida respublikamizda musiqa san'atini rivojlantirish borasida amalga oshirilayotgan ishlar haqida o'z fikrlarini bayon etishi talab etiladi.

№	Cholg'u ijrochiligi bo'yicha ijro etiladigan asar janri va og'zaki savol-javob mazmuni	Ballar taqsimoti
1-asar	Yirik shakldagi asar (Maqom yo'lidagi cholg'u asarlari, Sonatina, Sonata, Variatsiya, Konsert va boshqalar)	0 - 10
1a. asar yuzasidan og'zaki javob	Asarning mazmuni, shakli, xarakteri va bastakori to'g'risidagi bilimlari, nutqi (maxsus atamalar qo'llanilgan nutqning ifodaligi) va pedagogik qobiliyati.	0 - 5
2-asar	Polifonik asarlar (invensiya, fuga, prelyudiya va fuga, va boshqalar) // O'zbek xalq kuylari va bastakorlarning cholg'u kuylari.	0 - 10
2a. asar yuzasidan og'zaki javob	Asarning mazmuni, shakli, xarakteri va bastakori to'g'risidagi bilimlari, nutqi (maxsus atamalar qo'llanilgan nutqning ifodaligi) va pedagogik qobiliyati	0 - 5
3-asar	Xorijiy va O'zbekiston kompozitorlari ijod qilgan pyesa yoki etyud	0 - 6
3a. asar yuzasidan og'zaki javob	Asarning mazmuni, shakli, xarakteri va bastakori to'g'risidagi bilimlari, nutqi (maxsus atamalar qo'llanilgan nutqning ifodaligi) va pedagogik qobiliyati	0 - 5
4. Og'zaki javob (kollokvium)	Musiqiy cholg'ular tarixi va ularning xususiyatlari, cholg'u musiqaning ijtimoiy hayotda tutgan o'rni hamda ahamiyati to'g'risidagi bilimlari, nutqi (maxsus atamalar qo'llanilgan nutqning ifodaligi) va pedagogik qobiliyati.	0 - 5,5
Jami		46,5

Izoh: kasbiy (ijodiy) imtihon komissiyasi musiqiy cholg'ular bilan ta'milash majburiyatini olmaydi. Abituriyentlar ijro etadigan musiqa cholg'usini o'zi bilan birga olib keladi va sozlagan holda ijro etadilar. Kasbiy (ijodiy) imtihon jarayonida kontsertmeyster jo'rligidan foydalanishga yo'l qo'yilmaydi.

Kasbiy (ijodiy) imtihon komissiyasi a'zolari o'zlarining ixtisoslik sohasidan kelib chiqqan holda abituriyent bilimni baholaydi. Baholar umumlashgan holda e'lon qilinadi.

Abituriyentga har bir asar ijrosida 2-3 daqiqa, 3 ta asarni ijro etish uchun uzog'I bilan 6-8 daqiqa vaqt beriladi. Og'zaki savol-javoblar uchun 4-5 daqiqa vaqt ajratiladi.

Cholg'u ijrochiligi bosqichi (qismi) uchun jami 12-13 daqiqagacha vaqt ajratiladi.

b) Taxminiy asarlar ro'yhati

Fortepiano:

1. Yirik shakldagi asarlar – N.Zakirov “Sonata”, F.Nazarov “Kontsert”, M.Klementi, L.Betxoven, Y.Gaydn, V.A.Motsart, F.Shubert, M.I.Glinka, A.K.Glazunov va boshqa chet el kompozitorlari sonatina, sonata va kontsertlari.

2. Polifonik asarlar – I.S.Baxning “Frantsuz syuitalari”, ikki va uch ovoqli invensiyalari, XTK 1-tom prelyudiya va fugalari, shuningdek G.Gendel, R.Shuman, M.I.Glinka, A.K.Glazunov, D.D.Shostakovich, G.Mushel kabi kompozitorlarning polifonik asarlari.

3. Pesa – F.Shopen, Y.Brams, F.List, E.Grig, P.I.Chaykovskiy, S.Raxmaninov, M.Ashrafiy “So'zsiz qo'shiq”, X.Azimov “Noktyurn”, P.Xalikov “Dutor navolari” va boshqa asarlar, shuningdek K.Cherni, M.Klementi, I.Mosheles, F.Shopen va boshqa kompozitorlar etyudlari.

O'zbek xalq cholg'ularida:

1. Yirik shakldagi asarlar – Maqom mushkulotlari, mumtoz cholg'u asarlari, o'tmish bastakorlar ijodidan namunalar, O'zbekiston va chet el kompozitorlarining sonatina, sonata, kontsert v.b.

2. O'zbek xalq kuylari – “Dugox”, “Segox”, “Yolg'iz”, “Navruzi ajam”, “Rajabiy”, “Qo'shchinor”, “Tanovar”, “Munojat” va b.

3. O'zbekiston kompozitorlarining asarlari - F.Vasilev obrabotkasi “Dutor bayoti”, M.Bafoyev “Poema”, F. Nazarov “Poema”si, D.Zakirov “Qo'shiq va raqs”, “Ko'rmadim” T.Jalilov, “Otmagay tong” va boshqalar.

V. 1.2. Xonandalik mahorati

a) baholash mezonlari

Ushbu imtihonda abituriyentdan musiqa asarining mazmuni, shakli, xarakteri va ijroviy murakkabligi bo'yicha turlicha bo'lgan uchta musiqa asarini kuylab berishlari talab etiladi. Shuningdek, O'zbekiston Respublikasi Davlat Madhiyasini kuylab berishi, O'zbekistonning mashhur kompozitorlari va taniqli bastakor-sozandalarini bilish va mustaqillik yillarida respublikamiz san'atini yanada rivojlantirish borasida amalga oshirilayotgan ishlar haqida o'z fikrini bayon etishi talab etiladi.

№	Xonandalik mahorati bo'yicha ijro etiladigan asar janri va og'zaki savol-javob	Ballar taqsimoti
1-asar	Maqom, an'anaviy xonandalik, o'zbek va chet el kompozitorlarining ariya, romans, estrada qo'shiqlari	0 - 10
1a. asar yuzasidan og'zaki javob	Asarning mazmuni, shakli, xarakteri va kompozitor//bastakori to'g'risidagi bilimlari, nutqi (maxsus atamalar qo'llanilgan nutqning ifodaligi) va pedagogik mahorati	0 - 5
2-asar	Umumiy o'rta ta'lim maktablarining 5-, 6-, 7- sinf "Musiqqa madaniyati" fani dasturidan o'rin olgan qo'shiqlardan namunalar	0 - 10
2a. asar yuzasidan og'zaki javob	Asarning mazmuni, shakli, xarakteri va kompozitor//bastakori to'g'risidagi bilimlari nutqi (maxsus atamalar qo'llanilgan nutqning ifodaligi) va pedagogik mahorati	0 - 5
3-asar	O'zbek va chet el xalq qo'shiqlari	0 - 6
3a. asar yuzasidan og'zaki javob	Asarning mazmuni, shakli, xarakteri va bastakori to'g'risidagi bilimlari nutqi (maxsus atamalar qo'llanilgan nutqning ifodaligi) va pedagogik qobiliyat	0 - 5
4. Og'zaki javob (kollokvium)	Xonandalik tarixi, ularning ijtimoiy hayotda tutgan o'rni va ahamiyati hamda o'zbek va chet el kompozitor (bastakor)lari to'g'risidagi bilimlari, nutqi (maxsus atamalar qo'llanilgan nutqning ifodaligi) va pedagogik qobiliyati.	0 - 5,5
Jami		46,5

Izoh: Abiturientlar xonandalik fanidan kasbiy (ijodiy) imtihon vaqtida o'zi ixtiyoriy cholg'u asbobida cholib ijro qilishi mumkin. Abiturientlarning iqtidorini va ijodiy qobiliyatini baholash shaffofligini ta'minlanish uchun kasbiy (ijodiy) imtihon jarayonida konsertmeyster jo'rligidan foydalanishga yo'l qo'yilmaydi.

Kasbiy (ijodiy) imtihon komissiyasi a'zolari o'zlarining ixtisoslik sohasidan kelib chiqqan holda abiturient bilimni baholaydi. Baholar umumlashgan holda e'lon qilinadi.

Abituriyentga har bir asar ijrosida 2-3 daqiqa, 3 ta asarni ijro etish uchun uzog'I bilan 6-8 daqiqa vaqt beriladi. Og'zaki savol-javoblar uchun 4-5 daqiqa vaqt ajratiladi.

Jami xonandalik asarlar ijrosi bo'yicha bosqichi (qismi) uchun 12-13 daqiqagacha vaqt ajratiladi.

b) Taxminiy asarlar ro'yxati

1. O'zbek va chet el kompozitorlari operalaridan ariya, romans, estrada qo'shiqlari.

2. Umumta'lim maktabining 5-, 6-, 7- sinf musiqa madaniyati fani dasturidan o'rin olgan qo'shiqlar.

3. O'zbek va chet el xalq qo'shiqlari – "Omon yor", "Tanovar", alla, to'y marosim qo'shiqlari, yalla, lapar va h.

V. 2. Musiqa nazariyasi va solfejio

a) baholash mezonlari

Musiqiy tovush va uning xususiyatlari, musiqiy tizim tovushqatori. Musiqaviy soz, temperatsiyalangan soz. Tovushlarning harfiy tuzilmada ifodalanishi. Tovushlar, interval, akkordlar engarmonizmi. Nota yozuvi, nota cho'zimlari va ularga qo'yiladigan tovushlar cho'zimini uzaytiruvchi qo'shimcha belgilar, nota yozuvini qisqartirish belgilari. Metr, ritm, sinkopa, cho'zimlarning turkumlanishi. Oddiy, murakkab, aralash va o'zgaruvchan metrlar va o'lchovlar. Oddiy va tarkibli intervallar. Diatonik va xromatik intervallar. Intervallarning engarmonik tengligi. Intervallarning aylanishi. Ohangdosh (konsonans) va noohangdosh (dissonans) intervallar. Alteratsiya. Lad. Tonallik. Turg'un va noturg'un tovushlar hamda ularning yechilishi. Major va minor ladi. Uchtovushlik va ularning aylanmalari. Septakkord va ularning aylanmalari. Og'ishma, modulyatsiya, transpozitsiya kabi mavzulardagi nazariy materiallarni bilish.

Major, minor, xalq lادلari tovushqatorlari, intervallar, uchtovushliklar va septakkordlar hamda ularning aylanmalarini berilgan tovushdan va ko'rsatilgan tonallikda tuzib va kuylab berish. Kalmikov va Fridkin "Birovozli solfejio" o'quv qo'llanmasidan berilgan kuy misolini notaga qarab kuylash. Interval, akkord, lad tovushqatorlarini tinglab aniqlash.

№	Musiqa nazariyasi (solfejio) vazifalar turlari	ballar taqsimoti
1.	Nazariy materiallarni bilish.	0 - 15
2.	Major, minor, xalq lادلari tovushqatorlari, intervallar, uchtovushliklar va septakkordlar hamda ularning aylanmalarini berilgan tovushdan va ko'rsatilgan tonallikda tuzish va kuylash	0 - 16,5
3.	Takt hissalarini qo'l harakatini ko'rsatib kuy misolini notaga qarab kuylash	0 - 16,5
4.	Tinglab aniqlash	0 - 15
Jami		63

Musiqa nazariyasi va solfejio bo'yicha abituriyentlardan musiqiy-nazariy bilimlarni aniqlash, nota asarlarning solfejio qilib kuylash, musiqiy eshitish qobiliyatini tekshirishda jami bo'lib abituriyentga 20 daqiqa vaqt beriladi.

VI. Ijodiy imtihonlar natijalarining baholash mezonlari

VI. 1. Ijrochilik mahorati (cholg'uchilik va xonandalik)

Baholash kategoriyasi	Baholash mezonlari	1-asar uchun ball	2-asar uchun ball	3-asar uchun ball	4-javob uchun ball
Ijrochilik mahorati (cholg'uchilik)					
1-“ A’lo”	Asar ijrosi yorqin va maromiga yetkazilgan, texnik jihatdan mukammal va badiiy jihatdan ifodali.	13-15	13-15	10-11	5-5
	Og'zaki javobi to'laqonli	5	5	5	-
2-“Yaxshi”	Asar ijrosi bir oz kam yorqin bo'lib, badiiy jihatdan to'g'ri, ammo texnik jihatdan mukammal bo'lib, ayrim noaniqliklarga yo'l qo'yilgan.	10-12	10-12	8-9	4
	Og'zaki javobi to'liqsiz.	4	4	4	-
3-“Qoniqarli”	Cholg'uda ijro etish ko'nikmalari sust, nota matni noto'g'ri yodlangan	8-9	8-9	7	3
	Og'zaki javobi to'liqsiz va ayrim noaniqliklari bilan.	3	3	3	-
4-“Qoniqarsiz”	Asar ijrosi yoddan emas, yoki cholg'uda ijro etish ko'nikmalari yetarli darajada rivojlanmagan.	0-7	0-7	0-6	-
	Og'zaki javobi sust yoki yo'qligi	-	-	-	2
Ijrochilik mahorati (xonandalik)					
1-“ A’lo”	Asar ijrosi yorqin va maromiga yetkazilgan, intonatsion jihatdan aniq, toza va ifodali.	13-15	13-15	10-11	5,5
	Og'zaki javobi to'laqonli	5	5	5	-
2-“Yaxshi”	Asarni badiiy ijro etishda yorqinligi bir oz kamroq, texnik ijro jihatidan meyoriga yetmagan, ayrim noaniq intonatsiyalar mavjud	10-12	10-12	8-9	4
	Og'zaki javobi to'liqsiz.	4	4	4	-
3-“Qoniqarli”	Kuylash ko'nikmalari sust, ijrosi noaniq (falsh), tonallikda turmaslik, nota matni noto'g'ri yodlangan	8-9	8-9	7	3
	Og'zaki javobi to'liqsiz va ayrim noaniqliklari bilan.	3	3	3	-
4-“Qoniqarsiz”	Asar ijrosi yoddan emas, intonatsiya falsh (musiqiy eshitish qobiliyati yo'qligi) yoki ijro etib bera olmasligi.	0-7	0-7	0-6	-
	Og'zaki javobi sust yoki yo'qligi.	-	-	-	2

VI. 2. Musiqa nazariyasi va solfedjio

№	Baholash mezonlari	1-vazifa	2-vazifa	3-vazifa	4-vazifa
1-“ A’lo”	Vazifaning to’liq bajarilishi, intonatsiyasi aniq, toza, sof.	14-15	15-16,5	15-16,5	14-15
2-“Yaxshi”	Vazifaning ayrim noaniqliklar bilan bajarilishi, intonatsiya ayrim joylarda aniq emasligi (falsh).	12-13	13-14	13-14	12-13
3-“Qoniqarli”	Materialni sust bilishi, intonatsiya ayrim joylarda aniq emasligi (falsh), lekin javob berish jarayonida intilish va qiziqishlari mavjudligi.	9-11	10-12	10-12	9-11
4-“Qoniqarsiz”	Materialni bilmasligi, intonatsiya aniq emasligi (falsh)	0-8	0-9	0-9	0-8

VII. Ko’zi ojiz abituriyentlarning kasbiy (ijodiy) imtihon natijalarini baholash mezonlari

Yuqorida ta’kidlanganidek 60111300 - “Musiqa ta’limi” yo’nalishi bo’yicha o’tkaziladigan ijodiy imtihon dasturiga ko’ra shu yo’nalishga oid bo’lgan cholg’u asbobida asar ijro etish, qo’shiq kuylash, musiqa nazariyasi va solfejio fanlaridan abituriyentlarning bilim, malaka va ko’nikmalarini aniqlash talablari kiritilgan.

Har bir ko’zi ojiz abituriyent ijodiy imtihon yakuni bo’yicha jami 5 baho to’plash imkoniga ega. To’planadigan baho predmetlar bo’yicha quyidagicha taqsimlanadi:

- a) Ijrochilik mahorati (cholg’uchilik) – 5 baho;
- b) Ijrochilik mahorati (xonandalik) – 5 baho;
- s) Musiqa nazariyasi – 5 baho;
- d) Solfejio – 5 baho.

Abituriyentning o’rtacha bahosi qaydnomaga kiritilmaydi.

Ijodiy imtihon predmetlari bo'yicha belgilangan ballar taqsimoti

Baho	Abiturientning bilim darajasi baholanishida quyidagilar e'tiborga olinadi
5 (a'lo)	Musiqiy ta'lim bo'yicha barcha dasturdagi belgilangan asarlar ifodali, to'liq va mukammal, mahorat bilan ijro etilsa, ijodiy fikrlay olishi, qo'shiq kuylash bo'yicha 2 ta turli xarakterdagi va keng diapazondagi (ovoz kengligini va kuchini namoyish etish uchun) qo'shiq ijro etilishi, Cholg'uda ijro tekis, ijro qoidalariga rioya qilib badiiy jihatdan mahorat bilan bajarilsa, berilgan dasturdagi vazifalarni nazariy va amaliy tomondan to'g'ri hamda to'liq bajarilganligi, solfejioni o'qish va kuylash mahorati yuqori bo'lsa.
4 (yaxshi)	Musiqiy ta'lim bo'yicha barcha dasturdagi belgilangan asarlar ifodali ijro etilsa. Cholg'uda ijro tekis, ijro qoidalariga rioya qilishdan chekinsa, badiiy jihatdan mahorat bilan bajarilsa, berilgan dasturdagi vazifalarni nazariy va amaliy tomondan to'g'ri bajarilsa, Solfedjioni o'qish va kuylash mahorati yetarli bo'lsa.
3 (qoniqarli)	Cholg'uda ijro uchun tanlangan asarlar biroz sodda va bir xil turdagi (xarakterdagi) asarlar bo'lsa, ijro badiiy jihatdan nisbatan sayozroq ijro etilsa, ijroda so'zlar yoddan aytib berilmasa, kuy ohangda va badiiylikda xatoliklarga yo'l qo'yilmasa.
2 (qoniqarsiz)	Cholg'uda ijro qilingan asar matnidan chekinish, xatolarga yo'l qo'yilmasa, badiiy tomondan mazmunini yetkazib ijro eta olmasa, asar ijrosida matndan, sur'atdan chiqib ketish va badiiy ijroda xatolikka yo'l qo'yilmasa va ifodasiz ijro etilsa.

VII. Apellyatsiya komissiyasi tarkibi va uning faoliyatini tashkil etish

Abiturient kasbiy (ijodiy) imtihon natijalari bo'yicha institut qabul komissiyasining apellyatsiyalar bilan ishlash hay'ati imtihon natijalari e'lon qilingan kundan so'ng 24 soat davomida yozma murojaat qilishi mumkin. Murojlat faqat o'zining to'plagan ballari yuzasidan bo'lsa, qabul qilinadi.

Apellyatsiya komissiyasi a'zolari oliy ta'lim muassasasi rektori buyrug'i bilan tasdiqlanadi.

Abituriient _____ ning
Cholg'u ijrochiligi bo'yicha taqdim etgan cholg'u asarlari bo'yicha to'plagan ballari
QAYDNOMASI

	Cholg'u ijrochiligi bo'yicha ijro etiladigan asar janri va og'zaki savol-javob mezonlari	Taqdim etilgan asar va uning ijro holati (yoziladi)	Ball taqsimoti	To'plagan bali
1.	Yirik shakldagi asar (Maqom yo'lidagi cholg'u asarlari, Sonatina, Sonata, Variatsiya, Konsert va boshqalar)		0 - 10	
1a	Asarning mazmuni, shakli, xarakteri va bastakori to'g'risidagi bilimlari, nutqi (maxsus atamalar qo'llanilgan nutqning ifodaligi) va pedagogik qobiliyati.		0 - 5	
2.	Polifoniya (Invensiya, Fuga, Preljudyi va fuga, va boshqalar) O'zbek xalq kuylari va bastakorlarning cholg'u kuylari.		0 - 10	
2a	Asarning mazmuni, shakli, xarakteri va bastakori to'g'risidagi bilimlari, nutqi (maxsus atamalar qo'llanilgan nutqning ifodaligi) va pedagogik qobiliyati		0 - 5	
3.	Pesa, etyud		0 - 6	
3a	Asarning mazmuni, shakli, xarakteri va bastakori to'g'risidagi bilimlari, nutqi (maxsus atamalar qo'llanilgan nutqning ifodaligi) va pedagogik qobiliyati		0 - 5	
4.	Musiqiy cholg'ular tarixi va ularning xususiyatlari, cholg'u musiqaning ijtimoiy hayotda tutgan o'rni hamda ahamiyati to'g'risidagi bilimlari, nutqi (maxsus atamalar qo'llanilgan nutqning ifodaligi) va pedagogik qobiliyati.		0 - 5,5	
Jami			46,5	

Ijodiy imtihon komissiyasi:

Abituriient:

Abiturient _____ ning
Xonandalik mahorati bo'yicha taqdim etgan asarlari yuzasidan to'plagan ballari
QAYDNOMASI

	Xonandalik bo'yicha ijro etiladigan asar janri va og'zaki savol-javob mezonlari	Taqdim etilgan asar va uning ijro holati (yoziladi)	Ball taqsimoti	To'plagan bali
1.	Maqom, an'anaviy xonandalik, o'zbek va chet el kompozitorlarining ariya, romans, estrada qo'shiqlari		0 - 10	
1a	Asarning mazmuni, shakli, xarakteri va kompozitor/bastakori to'g'risidagi bilimlari, nutqi (maxsus atamalar qo'llanilgan nutqning ifodaligi) va pedagogik mahorati		0 - 5	
2.	Umumiy o'rta ta'lim maktablarining 5-, 6-, 7- sinf "Musiqqa madaniyati" fani dasturidan o'rin olgan qo'shiqlardan namunalar		0 - 10	
2a	Asarning mazmuni, shakli, xarakteri, kompozitor, bastakori to'g'risidagi bilimlari nutqi (maxsus atamalar qo'llanilgan nutqning ifodaligi) va pedagogik mahorati		0 - 5	
3.	O'zbek va chet el xalq qo'shiqlari		0 - 6	
3a	Asarning mazmuni, shakli, xarakteri va bastakori to'g'risidagi bilimlari nutqi (maxsus atamalar qo'llanilgan nutqning ifodaligi) va pedagogik qobiliyat		0 - 5	
4	Xonandalik tarixi, ularning ijtimoiy hayotda tutgan o'rni va ahamiyati hamda o'zbek va chet el kompozitor (bastakor)lari to'g'risidagi bilimlari, nutqi (maxsus atamalar qo'llanilgan nutqning ifodaligi) va pedagogik qobiliyati.		0 - 5,5	
Jami			46,5	

Ijodiy imtihon komissiyasi:

Abiturient:

Abiturient _____ ning
 Musiqa nazariyi fanidan baholash mezonlari asosida to'plagan ballari
QAYDNOMASI

№	Musiqa nazariyasi (solfedjio) vazifalar turlari	Topshirlarga abituriyent tomonidan berilgan javoblar (yoziladi)	Ballar taqsimoti	Abituriyent to'plagan ballar
1.	Nazariy materiallarni bilish		0 - 15	
2.	Major, minor, xalq ladlari tovushqatorlari, intervallar, uchtovushliklar va septakkordlar hamda ularning aylanmalarini berilgan tovushdan va ko'rsatilgan tonallikda tuzish va kuylash		0 - 16,5	
3.	Takt hissalarini qo'l harakatini ko'rsatib kuy misolini notaga qarab kuylash		0 - 16,5	
4.	Tinglab aniqlash		0 - 15	
Jami			63	

Ijodiy imtihon komissiyasi:

Abituriyent:

